

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 278916

Documentnummer: 278920

Datum: 8 november 2022

Portefeuille(s): Wind

Portefeuillehouder(s): Lazise Hillebregt

Contactpersoon: Suze Teunissen

Tel.nr.: 06-30102282

Emailadres: s.teunissen@dronten.nl

Onderwerp *Voortgangsinformatie bouwfase windparken*

Context

- ☐ Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- ☐ Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- ☐ Beantwoording raadsragen
- ☐ Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- ☒ Anders, voortgangsinformatie bij ontwikkelingen

Korte samenvatting

De bouwfase van de windparken in de gemeente Dronten is al enige tijd gaande. Toegezegd is uw raad periodiek en bij ontwikkelingen te informeren. Er zijn over de voortgang van de bouw, de beoogde geluidsmetingen, toezicht en handhavingsstrategie en contacten met de omgeving diverse ontwikkelingen te melden.

Initiatiefnemers van beide windparken hebben de afgelopen periode verdere invulling gegeven aan de afspraken, over communicatie met de omgeving, planning en een goede manier van afhandeling van meldingen en klachten. De invulling verloopt volgens afspraken. Daarnaast zijn er ontwikkelingen in het wetgevend kader. Naar aanleiding van de uitspraak Raad van State over Delfzijl Zuid/Nevele op 30 juni 2021, vervielen de rijksregels voor milieunormeringen voor windturbines en is het een aantal maanden onduidelijk geweest hoe het Rijk met deze uitspraak zou omgaan en welke consequenties dit zou hebben voor (in aanbouw zijnde) windparken en lokaal bevoegd gezagen in Nederland. Inmiddels is sinds het eerste kwartaal van dit jaar duidelijk dat de windparken in Dronten onder de door het Rijk ontwikkelde overbruggingsregeling vallen en de normen voor geluid en slagschaduw in de onherroepelijke vergunningen in stand blijven.¹

Deze uitspraak heeft effect gehad op het tijdsplan van de uitvoering van het collegebesluit uit juni 2021, waarbij wij besloten een toezicht- en handhavingsstrategie op te gaan stellen en geluidsmetingen uit te voeren, en inwoners die dat wilden hierbij te betrekken. Een werkgroep van inwoners heeft inmiddels een participatieproces doorlopen met een specialistisch geluidexpert. Met de input van deze partijen kan het college binnenkort een besluit nemen over de uitvoering van de metingen. De omgevingsdienst heeft een concept toezicht- en handhavingsstrategie gemaakt, waarvan afronding op korte termijn zal plaatshebben.

Het oog hebben voor zorgen van inwoners is bij deze thema's een actief onderwerp geweest van gesprek met niet alleen de inwoners zelf, maar ook de initiatiefnemers van de windparken. In het licht van de ontwikkelingen bij windparken elders in het land en de daarbij door de samenleving gestelde vragen over overlast in relatie tot het wettelijk kader, willen we gezamenlijk optrekken in het blijven zorgen voor een leefbare omgeving en betrouwbaarheid voor de vergunninghouders. De komende periode geven we hier concrete invulling aan, samen met inwoners en de windparken. In de inhoudelijke boodschap leest u welke stappen we daarin zetten.

1

Brief staatssecretaris "Wijzigings-AMvB met tijdelijke overbruggingsregeling bestaande windturbineparken" 16 mei 2022
https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09494&did=2022D19258

Bijlage(n):

Inhoudelijke boodschap

Bouwfase

Tijdens de bouw en exploitatie ligt de regie bij de initiatiefnemers van de windparken. De gemeente beoordeelt en verleent de aangevraagde vergunningen om de bouw van de windparken mogelijk te maken, daarna heeft de gemeente vooral een controlerende rol. Voorstellen van initiatiefnemers zijn en worden getoetst aan gemaakte afspraken over zaken als de planning, verkeer en het recht om kabels en leidingen in de grond te leggen. Ook monitort de gemeente of de windparken afspraken nakomen op het gebied van bouwveiligheid, mogelijke hinder, communicatie met inwoners en een adequate behandeling van klachten en meldingen. Initiatiefnemers van beide windparken hebben in de afgelopen periode verdere invulling gegeven aan de afspraken. De afhandeling van meldingen en klachten is ingericht en er is veelvuldig overleg met- en proactieve communicatie richting de omgeving over de bouw- en testfase. Bijvoorbeeld over de inzet van een speciale app bij Windplanblauw, zoals geluidsverwachtingen.nl, waarbij inwoners kunnen aangeven wat hun beleving is van geluid en slagschaduw. Maar ook door middel van inwonersbijeenkomsten en open dagen. Inmiddels is ook duidelijk geworden dat de windparken in Dronten een vervangend systeem willen gaan inbouwen, in plaats van de huidige obstakelverlichting. Dit betekent dat de lampjes op termijn niet meer continue hoeven te branden, omdat er een naderingsdetectie systeem zal worden gebruikt om vliegverkeer te herkennen. Voornaamste reden van de bestaande obstakelverlichting is het moeten voldoen aan veiligheidsregels. Met de nieuwe toegepaste technologie gaan lampen enkel aan bij nadering van een vliegtuig.

Voortgang na uitspraak Raad van State Delfzijl-Zuid/Nevele

Met deze uitspraak vervielen de rijksregels voor milieunormeringen voor windturbines en was het Rijk aan zet om te zorgen voor nieuwe wetgeving.

Deze nieuwe wetgeving moet voortkomen uit het onderzoek van een Plan MER, het onderzoek dat naar verwachting eind 2022 gereed is. We zijn nauw betrokken bij de informatievoorziening vanuit het Rijk, waar in het kader van de uitspraak het “Actieprogramma Verankering Milieubescherming na Nevele” is ontstaan en lokale overheden worden voorzien van informatie en behandeling van (juridische) casuïstiek.² De overbruggingsregeling¹ geldt tot uiterlijk 1 januari 2025 of zoveel eerder als de overbruggingsregeling kan worden ingetrokken na vaststelling van de nieuwe milieuregels voor windturbines. Het is de bedoeling van het Rijk om in 2025 definitieve nieuwe wettelijke normen m.b.t. geluid en slagschaduw afkomstig van windturbines, te hebben vastgesteld.

De uitspraak van de Raad van State Delfzijl-Zuid is aanleiding geweest voor een aantal inwoners om ontstane jurisprudentie te gebruiken in aanvulling op, dan wel als reden te zien voor- het indienen van intrekking- en handavingsverzoeken.

De intrekkingverzoeken worden volgens de van toepassing zijnde procedures afgehandeld en onze besluiten hierover zijn/worden openbaar.

Voortgang geluidsmetingen

Uw raad is in juni 2021 geïnformeerd over het collegebesluit (raadsinformatiebrief 13352) om geluidsmetingen uit te zullen voeren en een meetplan op te stellen. Toegezegd is daarbij inwoners te betrekken. Het college is begin dit jaar gestart met het participatieproces en heeft met inwoners die dat wilden en zich hadden aangemeld, een werkgroep geluidsmetingen gevormd.

Door de uitspraak van de Raad van State/Delfzijl Zuid, twee weken na het collegebesluit, was enige tijd onduidelijk welke acties het Rijk zou gaan nemen met het vervallen van de rijksregels voor milieu, en dus ook de normen voor geluid van windturbines. Omdat een duidelijk wettelijk kader en het daarmee kunnen vormen van heldere uitgangspunten voor inwoners, tot de voorwaarden behoort voor het kunnen meepraten over én uitvoeren van metingen, is gewacht tot hier door het Rijk helderheid over werd gegeven.

Drie inwoners hebben zich, naar aanleiding van de oproepen via de gebruikelijke kanalen, aangemeld voor de werkgroep. De werkgroep kon als eerste stap in het proces beslissen over het specialistisch bureau dat wordt ingeschakeld om het college te voorzien van een advies en een meetplan.

² Brief staatssecretaris “Voortgang Actieprogramma Verankering milieubescherming na Nevele” 7 juli 2022
https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z14568&did=2022D29986

De inwoners zijn daarnaast geconsulteerd over inhoudelijke thema's om tot dit advies te komen, zoals meetlocaties en toegang tot meetgegevens.

De windparken hebben geen inhoudelijke rol gehad in de consultatie, maar zijn doorlopend geïnformeerd en hebben toegezegd mee te werken aan de uitvoering van het meetplan. Dit heeft voornamelijk betrekking op het beschikbaar stellen van meetlocaties (windturbines) en eventueel beschikbare gegevens te delen. Ook de beide Dorpsbelangen in Swifterbant en Biddinghuizen zijn geïnformeerd over het lopende proces.

Toezicht, handhaving en zorgen van inwoners

Naast een goede en duidelijke manier van toezicht houden en handhaven wanneer dat moet, hebben we ook oog voor de (toekomstige) beleving van onze inwoners. Er is geleerd van situaties op andere plekken in het land, waarbij overheid, initiatiefnemer en inwoners soms lijnrecht tegenover elkaar komen te staan in de (technische) uitdagingen die de komst van een windpark met zich mee kan brengen. Bijvoorbeeld het ervaren van overlast en het hiernaar handelen.

In Dronten willen we laten zien dat wetten en regels, indien op de juiste plek en moment toegepast in een nadrukkelijk gezamenlijke werkwijze, juist kunnen bijdragen aan het versterken van de bedoeling van diezelfde regels: Een leefbare omgeving voor inwoners en een betrouwbare omgeving voor initiatiefnemers die een windpark bouwen.

Financiële consequenties

De uitspraak van de Raad van State Delfzijl-Zuid is aanleiding geweest voor een aantal inwoners om ontstane jurisprudentie te gebruiken in aanvulling op, dan wel in basis van het indienen van intrekings- en handhavingsverzoeken. Dit heeft tot hogere kosten geleid voor de gemeente Dronten alsmede voor de gemeente Lelystad. Deze kosten worden gedekt door de beschikbare financiën vanuit de lege verplichtingen van de windparken.

Vervolg

Bouwfase

Windplanblauw zal naar verwachting met de windturbines op land in het eerste kwartaal van 2023 volledig operationeel zijn. Met de windturbines in het IJsselmeer verwacht men in het vierde kwartaal van 2023 volledig draaiende te zijn. Windplan Groen zal in 2024 volledig operationeel zijn. Tijdens de bouw- en testfase organiseren beide windparken voorlopig nog regelmatig informatiebijeenkomsten en open dagen voor inwoners en communiceren zij over de voortgang via de reguliere mediakanalen.

Geluidsmetingen

Naar verwachting neemt het college uiterlijk in november een besluit naar aanleiding van het advies van het specialistisch bureau. Inmiddels is al gestart met de technische voorbereidingen om de metingen mogelijk te maken. Het bureau geeft ons hierbij ook advies over het uitvoeren van de nulmeting tijdens de bouwfase en hoe de kwaliteit van de meetgegevens zijn gewaarborgd. Het besluit wordt met uw raad gedeeld in een raadsinformatiebrief, met als bijlage het adviesrapport van het bureau.

Omdat de werkgroep geluidsmetingen uit een klein aantal personen bestaat, het onderwerp complex is en er zorgen zijn onder inwoners over ervaren geluidsoverlast, vinden we het belangrijk dat alle inwoners in de gemeente Dronten in staat worden gesteld geïnformeerd te zijn en vragen te stellen. Het meetplan en de wijze waarop meetgegevens voor inwoners beschikbaar worden gesteld, worden in een informatiebijeenkomst voor inwoners gedeeld, waar ook de gemeenteraad een uitnodiging voor zal ontvangen. Het specialistisch bureau dat de metingen gaat uitvoeren zal hierbij aanwezig zijn.

Toezicht, handhaving en zorgen van inwoners

Samen met inwoners, initiatiefnemers en de omgevingsdienst bekijken we de komende tijd hoe we concreet invulling gaan geven aan een passende werkwijze, om meldingen en klachten te behandelen over bijvoorbeeld geluidsoverlast en slagschaduw.

Deze gezamenlijke uitwerking moet inwoners duidelijkheid geven over welke weg zij kunnen bewandelen bij het ervaren van overlast, of deze nu binnen de normen valt of niet. De initiatiefnemers van de windparken hebben recent in een principe uitspraak naar de gemeente aangegeven dat zij net als de gemeente, graag willen meewerken aan het uitwerken van een dergelijk proces en het liefst in samenspraak met inwoners.

Hierbij betrekken we de actuele onderzoeken en ontwikkelingen over windturbines, de ervaringen bij andere windparken en de verschillende manieren die er zijn om technische gegevens te koppelen aan beleving (de genoemde app en toegang voor inwoners bij gegevens geluidsmetingen).

Het uitgangspunt moet de inwoner/omgeving zijn. Daarnaast dienen we een betrouwbare overheid te zijn richting vergunninghouders en inwoners.

Er wordt een werkwijze opgesteld die de inwoner centraal stelt, en niet in eerste plaats een werkwijze die in technische zin risico's uitsluit, of vanuit controlerende taak eisen checkt. Let wel: laatst genoemde is ook zeker een taak en verantwoordelijkheid, maar moet vooral op de juiste plek in het proces van het behandelen van meldingen plaatshebben.

We verwachten dat inwoners met zorgen hiermee een concrete en duidelijke weg hebben die ze kunnen bewandelen wanneer er situaties ontstaan die weliswaar binnen de vergunning geen directe overtreding betreffen, maar wel actie zouden kunnen vereisen. De werkwijze wordt uiteraard afgestemd met de strategie die de omgevingsdienst in opdracht van de gemeente heeft gemaakt voor het toezicht en de handhaving voor de exploitatiefase.

Bijlagen

Bijlage(n) bij deze raadsinformatiebrief:

Geen

De Secretaris,

drs. T. van Lenthe

De Burgemeester,

drs. J.P. Gebben